higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT

BOU- EN STRUKTUUROPMETING N5

28 Julie 2021

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 5 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A

VRAAG 1

1.1 Onwaar✓ – Afmetings moet vir berekeninge en akkuraatheid tot die horisontaal herlei word.✓

1.2 Onwaar✓ – Staalmaatbande sit uit wanneer temperatuur styg en krimp in wanneer temperatuur daal.✓

1.3 Onwaar✓ – 'n Voetplaat is plat en is nie oor 'n lang afstand sigbaar nie.✓

1.4 Waar✓ – Dit is bros en kan maklik breek, en ook vir akkuraatheid.✓

1.5 Waar✓ – Dit moet gerig word vir akkurate afmetings.✓

(5 × 2) **[10]**

VRAAG 2

2.1 E
2.2 K
2.3 H
2.4 A
2.5 J
2.6 L
2.7 B
2.8 C
2.9 F
2.10 G

(10 × 1) **[10]**

VRAAG 3

3.1 Tydelike norm – is 'n norm wat deur 'n landmeter✓ vir eie gebruik en 'n bepaalde taak opgestel word.✓ Die tydelike normhoogte mag vanaf 'n permanente norm✓ of GSV bepaal word sodat die vlakke op die terrein na die tydelike norm terugverwys✓ kan word sonder om telkens na die permanente GSV te verwys.✓

3.2 Konstante foute – dit is foute in alle afmetings✓ wat onder soortgelyke toestande✓ gemaak is en oor dieselfde grootte en algebraïese✓ teken beskik. Die band kan te lank of te kort wees.✓ 'n Kollimeerfout in die teodoliet of bukswaterpas sal 'n konstante fout lewer.✓

3.3 Sistematiese foute – hierdie foute kom voor volgens 'n stelsel wat, indien dit bekend is, deur 'n funksionele verhouding uitgedruk kan word.✓ Dit volg 'n patroon wat gedupliseer sal word indien die meting onder dieselfde toestande herhaal sou word.✓ Die stelsel wat 'n sistematiese fout onderlê mag van die waarnemer,✓ die instrument wat gebruik word✓ en die fisiese of omgewingstoestande✓ ten tyde van die meting afhang.✓

Kopiereg voorbehou

3.4 Tydelik verkeerde maatband – 'n maatband kan tydelik verkeerd wees weens die uitsetting of inkrimping✓ wat veroorsaak word deur variasies in temperatuur.✓ Die afmeting word aangepas elke keer as die maatband gebruik word✓ en die graad van die fout wissel volgens die veranderende temperature✓ bokant of onderkant dít waarteen die band gestandaardiseer is.✓

3.5 Permanent verkeerde maatband – permanente uitrekking✓ van die band weens oormatige trekking,✓ of permanente inkrimping✓ weens defekte in die materiaal of as gevolg van 'n deel van die maatband wat afbreek.✓ Dit sal tot 'n oorslag lei wanneer die maatband herstel word.✓

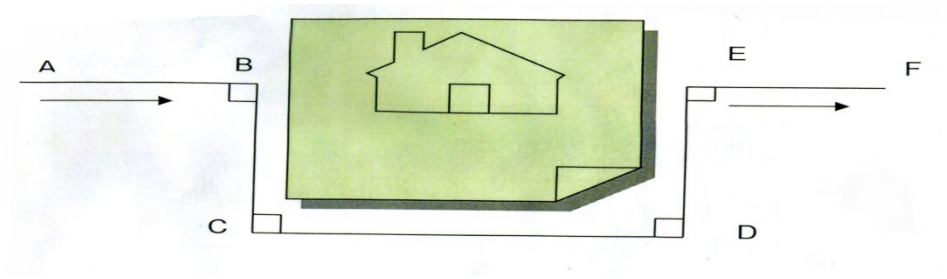
(5 × 5) **[25]**

TOTAAL AFDELING A: 45

AFDELING B

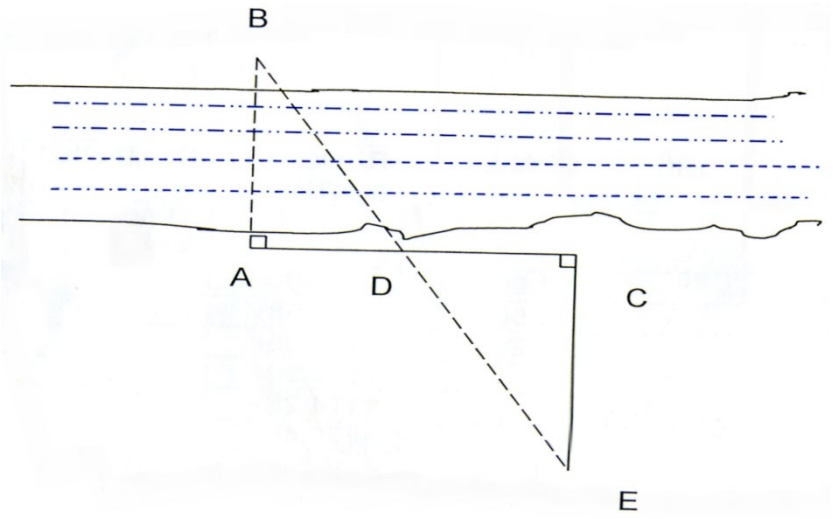
VRAAG 4

4.1 4.1.1

Vanaf twee punte, A en B, stel 'n loodlyn BC op,✓ by lyn BC, stel nog 'n loodlyn CD✓ op om by die hindernis verby te kom. By CD, stel 'n loodlyn, ✓ DE, op wat net so lank is as BC✓ en by DE, sit 'n regte hoek EF uit.✓ EF is die verlenging van die meetlyn; afstand CD = BE.✓ (6)

4.1.2

Stel lyn AC reghoekig met AB✓ op, meet AD gelyk aan DC,✓ bepaal punt E✓ deur vanaf E deur D na B✓ waar te neem; CE is dus gelyk aan AB.✓ (5)

4.2

Stasie	Y	X	Berekeninge	Rigting/Afstand
A	-1058,47✓ -1688,04✓	+310248,17✓ +309295,54✓	$\tan^{-1}\ {}^{-629,57}/_{952,63}$✓ = 33°27'35" ✓	D = 360 – 33°27'35" ✓ 326° 54' 02''✓
	-629,57✓	-952,63✓		
			Kontroleer	S = 1106,28 m✓
			1106,28 Cos326° 54' 02''✓ = -952,63✓	
			1106,28 Sin326° 54'02''✓ =-629,57✓	

(15)

4.3 Regstelling = M.N × C.E.O × (T2 – T1)
= 160 × 0,000012 × (21 – 17) ✓
= 160 × 0,000012 × 4 ✓
= 0,008 meter ✓

Korrekte afstand = 160 + 0,008 meter ✓
= 160,008 meter ✓ (5)

4.4
- Horisontale afstand
- Horisontale hoek
- Vertikale afstand
- Vertikale hoek (4)

4.5
- Die beste oriëntasie is na die verste en duidelikste punt.
- Die oriëntasie moet na 'n ander punt gekontroleer word.
- Die beste posisionele punt word van die naaste kontrolepunt gedoen.
- Die oriëntasie moet van tyd tot tyd vanaf die stasie nagegaan word en altyd voordat die stasie verlaat word. (4)

[39]

Kopiereg voorbehou

VRAAG 5

ADDENDUM A TABEL 1

PUNT	TERUG-PEILING	TUSSEN-PEILING	VOORUIT-PEILING	STYGING	DALING	HERLEIDE VLAK	OPMER-KINGS
A	4,50					✓94,20	TN 94,20
B		4,00		✓0,50		✓94,70	
C	1,05		2,05	✓1,95		✓96,65	
D	3,32		0,42	✓0,63		✓97,28	
E		2,28		✓1,04		✓98,32	
F	0,26		1,54	✓0,74		✓99,06	
G		0,98			✓0,72	✓98,34	
H	1,30		4,24		✓3,26	✓95,08	
TN			1,80		✓0,5	✓94,58	
	10,43		**10,05**	**4,86**	**4,48**	**-0,38**	
			10,43		4,86		
			-0,38		-0,38		**[16]**

TOTAAL AFDELING B: 55
GROOTTOTAAL: 100

Kopiereg voorbehou